

6. ZUŠkoviny

číslo

XI. ročník

Měsíčník Základní umělecké školy F. A. Šporka, Jaroměř

vychází 6. února 2017 s pranostikou:
Masopust na mrazu - někdo přijde k úrazu!

Úvodník

Konečně Masopust! Je tu „skoro“ masopust! Už jsem se nemohla dočkat, je to jedno z nejlepších období v roce! Teď si asi říkáte, proč? No, protože je to pěkná česká tradice. Vím, že moc dětí, studentů i dospělých už ani neví, že něco takového existuje. A to je velká škoda. České tradice by se měly dodržovat i teď. Naše tradice jsou totiž část nás. Část, která tvoří nás samotné. A naše Zuška se snaží tyto lidové zvyky nadále udržovat, dodržovat a seznamovat s nimi nové a nové žáky. Je to úžasný! O letošním masopustním úterku můžete být kdokoliv chcete. Tedy pokud na to Jarka Holasová má dost hadrů, a to ona má, takže můžete být opravdu kdokoli. Třeba hadrník, hadrnice, tetka, co jde k Plesu, pantáta, hospodář, hospodářka, baba, co nemá kouska zubu, Franta, co hraje na basu, basa, medvěďárka, Anča, co ráda spí, voják, děvečky, pasačka, medvěd, návštěva z daleké Itálie: Harlequino, Scapino, Isabela, Flavio, Columbina, Capitáno, Pantalone nebo dokonce i kuň, co se mění na velblouda. Máte prostě plno možností! A víte, co se do takového průvodu vždy hodí? Muzikanti! A usměvavý obličej! Jestli jste v takovém masopustním průvodu nikdy nebyli, tak to honem napravte. A jestli Vám bude vadit zima, bude pro vás jako každoročně připraven čaj a nějaká ta dobrotka. A od Popeleční středy do Velikonoc nastává období půstu. Doufám, že letos se ke mně k půstu (od masa) přidáte, abych v tom nebyla sama. Už se těším, jak na našem jaroměřském masopustu uvidím plno nových tváří! Pěš

!!!Vyzvedněte si přihlášky do průvodu v učebně hudební nauky nebo v učebně LDO!!!

Velevážené občanky a občané jaroměřští,

s radostí Vám oznamujeme, že pro Vás všechny opět Masopustní průvod připravujeme! **V úterý 28. února 2017 se maskary a muzikanti v půl 14.té hodině odpolední od Základní umělecké školy F. A. Šporka směrem k městskému rynku budou ubíratí, na Městském úřadě o Povolení a Feruli budou žádati a potom svými**

taškařicemi Vás budou chtít pobavit. Spolek Pronáměstí pro Vás všechny občerstvení u stánků na náměstí nachystá, polévka a pochoutky ze zabijačky, čaj, horká medovina, svařené víno, koláče a další dobroty chybět nebudou. Průvod se v mnoha krámcích zastaví, muzikanti pro radost zahrají a zazpívají. Hospodyně, opakujte mazurku, ať si s naším medvědem zatancovat můžete a hospodáři, drobné groše si strádejte, abyste klibnu nebo jiná zvířata od nás koupiti mohli. Výtěžek z masopustního koledování hnedle v sobotu 4. března 2017 dopoledne v Domově sv. Josefa v Žirči předáme, kde místní klienty masopustním „rejděním“ rozveselit hodláme. Uvidíte-li průvod maškar, prosím, věnujte i malý obnos na pomoc lidem, kteří nemají to štěstí a chybí jim zdraví. Děkujeme. Akci podporují Johnova pekárna Josefov a Řeznictví Uhlíř, děkujeme! Jé

Z notesu pana ředitele

Po delším čase tu máme zimu, jak má být. Dívám se z okna na naši krásnou zahradu, přikrytou docela tlustou peřinou. A tak mě napadá, že naši „zimní zahradě“ chybí krmítko. Píšu si to do notesu a nějaké ptáčkům zpěvákům seženu. Po lednu, měsíci „třídnic“ koncertů, nás čeká únor, který má na zuškách podtitul „soutěžní“. Startuje většina soutěží základních uměleckých škol ve všech oborech. Pro hudební jsou tentokrát ve hře smyčcové nástroje, kytara, klavír, a jazzové soubory. Proto i u nás proběhnou celkem tři školní kola. Zpěváky čeká tradiční soutěž Karlovarský skřivánek, tentokrát s oblastním kolem v Polici nad Metují. Soubor SPORCK se účastní soutěže českého rozhlasu CONCERTO BOHEMIA, pro kterou musel nahrát malé „demo“. Dramatáři mi prominou, ale jmenovat všechny soutěže, kterých se účastní, je nad rozsah stránek mého notýsku (a mé paměti). Mají jich opravdu hodně. A ani výtvarníci nepřijdou zkrátka, i pro ně je vypsáno mnoho zajímavých soutěžních příležitostí. O soutěžích v uměleckých oblastech, o smyslu porovnávání, už bylo napsáno moc a moc. A to i na stránkách našich ZUŠkovin. Například jeden z velkých skladatelů 20. století, Béla Bartók řekl, že „soutěže jsou pro koně, ne pro hudebníky“. Na druhé straně najdeme také spoustu zastánců soutěžních klání v umění. Nepřeceňujme ani jeden pohled a využijme soutěže k tomu, aby nás posunuly v naší práci dále, užijme si setkání s ostatními soutěžícími, všimněme si všeho dobrého, čím se můžeme poučit, užijeme si pocit z poctivé přípravy, která s sebou nese „mraky“ času a dřiny. Všem, kdo se do soutěží pustili, přeji zaslouženou radost z úspěchu a držím vám palce. Zlomte vaz!
Váš Vlastimil Kovář

Omluva aneb není Jeník jako Jeník

Redakce se na tomto místě omlouvá Janu Kosejkovi za neodpustitelnou chybu, která se nám vetřela do popisky jeho fotografie z Adventního koncertu v minulém čísle. Nějakým podivným a přinejmenším zvláštním nedopatřením bylo uvedeno jméno Jana Holínského. Jan Holínský navštěvoval před lety naši ZUŠku dlouhodobě a nepřetržitě v oboru hudebním i literárně dramatickém. A právě to bylo nejspíš tou příčinou...řekněme Jeníkův genius loci může za to...anebo tiskařský šotek. A hlavně na mnohé Černé adventní hodince účinkoval právě v roli čerta. Tedy Jana Holínského tímto do Brna zdravíme a Jana Kosejka ujistňujeme, že se nám to stává maximálně jednou za deset let!

Zároveň děkujeme pozorné čtenářce, která od nás za upozornění získává sladkou odměnu! Přejme si víc takových čtenářů!
redakce

Jan Kosejk

Jan Holínský

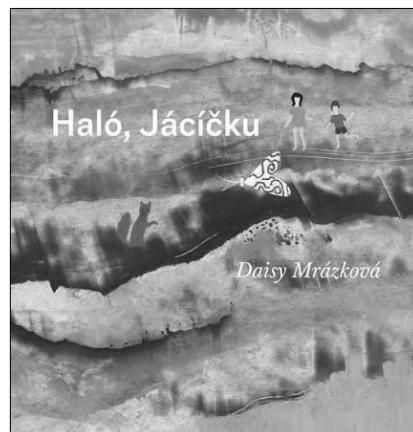
Blýskání na časy

„Blýskání na časy, je jev. Světlo se totiž šíří do větší vzdálenosti rychleji nežli zvuk, zejména v noci. Blýskání na časy je tedy bouřka, která je od pozorovatele natolik daleko, že není slyšet hrom. Přírodním úkazům se připisují vlastnosti, a tady jde o znak změny. V případě dlouhého sucha je to naděje pozitivní a podložená, Jde o signál příchodu bouřkové fronty a tím i tolik potřebného deště pro zemědělce, kterými naši předkové byli. Je-li bouřka za horizontem, nejsou vidět ani ty bouřkové mraky, pouze světelné odlesky.“ ...tolik encyklopedie.

Naše blýskání můžeme doplnit přívlastkem - na lepší časy. Tedy se těšme! A o co jde? O jev jednoduchý, všeobecně nám všem chybějící, o „obyčejné“ čtení knih! Když připustíme, že vesměs čteme (rozuměj knihy) čím dál míň, jde o jev přímo katastrofální. V naší rubrice vám přinášíme tipy na knihy, které by vám mohly stát za to...si je půjčit nebo koupit. Doufáme, že se zablýskne, protože nikdy není pozdě začít číst a hlavně, vnitřní obrazy, které u vás četba vyvolá, nic jiného nenahradí.

A proč nezačít číst zrovna, když venku **mrzne jen prašit**? Naši předkové si knih vážili jako pokladu, kterému se jen tak nic nevyrovná a pokud je pravda, že si po generace nějakou zkušenost v sobě uchováváme, stačí si jen „vzpomenout“. K doporučení patří i hrnek třeba bylinkového čaje, deka, lampička... zavrtejte se a čtěte...a napište nám třeba o tom.

Daisy Mrázková: **Haló, Jácíčku!** Příběhy o velkém přátelství malého zajíčka a veverky vyprávějí jednoduše a průzračně o těch nejobyčejnějších, ale zároveň nejmocnějších okamžicích dětství. O malých chvílkách, kdy se zničehonic vyjeví, že svět kolem je obrovský, strašný i krásný, že něco myslet je něco jiného než něco dělat, že když máme někoho rádi, všechno je jiné a lepší, a že na některé otázky není jednoznačná odpověď... Zajíček s veverkou se spolu navštěvují, hloubají, skotačí, potkávají se se zachmuřenou Krtonožkou a Slonem na horní pěšině, který je vlastně buk, a čtenáře nenápadně provedou krajinou prvních velkých filozofických otázek: Co jsem já a co ty? Může myšlenka změnit svět? Co znamená mít rád? Co znamená přemýšlet? Autorka sama o knížce říká: „I pojala jsem úmysl napsat něco nepedagogického, něco jen tak. Něco, aby byl člověk šťastný...“ Jestli ještě váháte, zeptejte v dramatu dětí z 1. ročníku, které s knihou právě krásně pracují. ... A šel po šedých kamenech, horkých od slunce, a

Pufodédr: Jakub Bařka a Karolína Pilná

prolezl mateřídouškou a kolem velikého keře ostružin. A tam uviděl borovici... velkou, černou s větvemi, které byly skoro červené, a na borovici dole na kmeni seděla nejmenší, nejhezčí veverka, jakou si člověk může představit. Byla také poprvé venku z hnízda. Její máma Jácíčkovi řekla: „Vidíš, to je naše Veverka, a ty si s ní budeš chodit hrát!“ A Jácíček, jak když do něj střílí, trhl sebou a utíkal, ne že by CHTĚL být pryč, ale protože měl TAKOVOU radost, že nevydržel jen tak obyčejně stát. Přiběhl domů udýchaný: „Mami, proč jsi mi neřekla, že je svět TAK krásný?“ Ale máma neřekla, proč neřekla. Možná že to ani neuměla. Mámy mají moc práce.

Bylo – Nebylo

Dílna S přednesem o přednesu s Janou Machalíkovou v Hradci Králové

Teplota byla hluboko pod nulou, kolem - 25°C, vlaky stály před zamrzlými výhybkami, přesto se dvanáct účastníků nenechalo odradit a dorazilo 7. ledna do nového sídla Impulsu na celodenní dílnu o přednesu. Každé setkání s lektorkou, recitátorkou, herečkou Janou Machalíkovou nad texty, které si připravují interpreti do krajského kola Wolkrova Prostějova, je velmi milé, příjemné a pro všechny přínosné. Přijeli studenti se svým pedagogickým doprovodem a ti, kteří se o přednes zajímají a všichni byli spokojeni. Z našeho dramatu Ančí, Bára, Bětka, Lenka a z našich „bývalých“ Káťa a Monika. Na začátku jsme se rozhybali, vytřepali, soustředili a rozmluvili...a pak se četlo a přemýšlelo a vysvětlovalo a tápalo...Práce s textem vůbec není jednoduchá, je třeba textu dobře porozumět a potom najít způsob, jak ho interpretovat. A to se dělo v míře vrchovaté.

Zaslechnuto: Vědět o čem to vypravěč říká. Přímé řeči říkat přes vypravěče, přes svůj pohled, neztratit sebe. Vypravěč vidí fakta – co se právě děje, nezapadat do příběhu. Pod obrazem musí mít interpret vlastní výklad, jinak jen maluje obrazy. Přesah – myšlenka pokračuje, na konci verše si něco krátce pomyslet a pokračovat (neztratit verš) Autenticita - že tě to napadá teď, než to řekneš, přemýšlíš o tom. Rozhovor sám se sebou a přízveš k tomu diváky. Aby to nebylo jen přečtené, najít si svůj postoj. Najít souvislosti není snadné! Aby z nás nebyli sterilní recitátoři! Je to v pořádku...je to logický...všechno navazuje... Jsi introvert, věty z tebe lezou ...máš nadhled. Je to zpověď. Je to mantra, všechno dokola...zásek: kde je rendlík? Takový vymazlený výstup se zvonečky!

Jé

(psáno pro www.impulshk.cz)

Alžběta Skořepová (zády), Monika Němečková, Kateřina Prášilová a Anna Vitvarová

Studená fúze v ACéčku

Zdeněk Ryba, Studená fúze, Martin Brunner, Jiří Vyšehlík, po přečtení těchto jmen jsem se rozhodla vypravit do hradeckého AC klubu na koncert. Konal se 24. ledna od 20 hodin a byla pěkná zima! Půlku večera nám hrála nově vzniklá jazz-rocková kapela Studená fúze, která se zaměřuje na provedení převážně autorských skladeb, doplňovaná jazzovými contemporary. V této kapele hraje Zdeněk Ryba absolvent Naší ZUŠky. Za sebe můžu říci, že jim to opravdu šlape. Hrají prima muziku, u které člověk opravdu dokáže vypnout a jen se usmívat

a užívat si ji. Hudbu si skládají především sami a je vidět, respektive slyšet, že té hudbě rozumí a mají ji rádi. Hrají ve složení: Zdeněk Ryba – saxofon, Martin Adamovský – kytara, Jan Techl – klávesy, Matouš Holada – baskytara, Vítězslav Patočka – bicí. Druhou půlku večera nás provázelo Ventil duo. V tomto duu vystupuje Martin Brunner, učitel na flétnu a saxofony na Naší ZUŠce, a sám hraje na flétnu. Druhým článkem je Jiří Vyšehlík, který hraje na klávesy, flétnu a na vše, na co se hrát dá. Byla to další pecka, které nenechala svaly ve tváři v klidu. Bylo to nabitě a veselé. Martin Brunner je také bývalým učitelem Zdeňka Ryby, tak je hezké, jak se to vše propojuje a spojuje. Tento dvojkonzert byl velmi podařený!

čaBMa

Odpoledne pro žáky ze Základní školy speciální v Jaroměři

Odpoledne, na které se těšíme každým rokem, odpoledne, které je výjimečné, odpoledne, kdy se hraje, zpívá, maluje a vypravuje... Pravidelně tuhle návštěvu vyhlížíme a setkání s ní nás opravdu těší. Žáci se svými učiteli jsou pozornými posluchači, zpěváky a diváky a jejich upřímný zájem nás obohacuje. Letos se 30. ledna opět v koncertním sále hrálo a zpívalo, naše děti představovaly své nástroje a hru na ně, diváci si zazpívali a pokračovali na výstavu a povídání o tvoření ve výtvarném oboru a potom návštěvníky čekala loutková pohádka „Dlouhý, Široký a Bystrozraký“ v dramátku. Děkujeme za návštěvu a těšíme už teď na další! Jé

Představujeme

Brass Orchestra

V pátek 27. ledna čekal naše hudební těleso se svými sólisty, zpěváky a hosty pod taktovkou pana učitele Romana Horského Novoroční koncert v Městském divadle v Jaroměři a byl pestrý. O moderování se postaralo dramatické duo Lenka Jechová a Karolína Novotná, jako hosté zazpívaly Valentina Tomšů a na Stonavské Barborce velice úspěšné malé zpěvačky Rozárka Brzková a Eliška Lhotská, květinami obdarovával sám pan ředitel Vlastimil Kovář.

Brass Orchestra vznikl v roce 1995. Jeho řízením byl pověřen učitel žesťových nástrojů František Schejbal, pro své dlouholeté zkušenosti trumpetisty Velkého dechového orchestru v Hradci Králové. K prvnímu vystoupení došlo v roce 1996 na Školní akademii v Městském divadle v Jaroměři. V té době zde působilo pouze osm hráčů. Dnes tvoří repertoár skladby dechové, koncertní, muzikálové a filmová hudba. V roce 2006 a 2007 se změnila metodika i organizace orchestru. Do činnosti a působení se zapojili učitelé dechových nástrojů. Začaly probíhat dělené zkoušky po jednotlivých nástrojových sekcích tak, aby došlo k maximálnímu zlepšení, jak po technické stránce, tak i celkového zvukového projevu. Od září školního roku 2009-2010 převzal dirigentskou taktovku učitel žesťových nástrojů Roman Horský. V dechovém orchestru nyní působí 25 hráčů, někteří střídají i dva nástroje. Ve školním roce 2016 – 2017 hraje Brass Orchestra v tomto obsazení: flétna: Kateřina Marková, klarinety: Barbora Diheneščíková, Martin Krebs, Eliška Rukavičková, Simona Hrušková, Hana Hrušková, Jana Fikejsová, Adéla Šimková, Jana Čermáková, basklarinet: Anežka Brouková, trubky: Barbora Maksymovová, Matyáš Fejt, vypomáhají Jan Petira a Marek Boháč, křídlovky: Otakar Flégr, Filip Petira, baskřídlovka: Marek Kohl, barytony: Lukáš Orct, Jan Kočí, alt saxofon: Adam Holda tenor saxofon: Denis Horký, tenor: Radek Brož, baryton saxofon: Tereza Němcová, pozoun: Marek Kohl, Michal Vopinka, baskytara: Matouš Borecký, bicí: Martin Kazmirowski a Sebastian Khol. A co jsme mohli na koncertě slyšet? Osvědčený a rozsáhlý repertoár od Mozarta po Kmocha, mezi tím jeden hit vedle druhého: Do věží a Lásko má já stůňu, Hallelujah a Money money money a Žlutou ponorku, Cizince na pobřeží, Pirátů z Karibiku a Četníka ze Sant Tropéz, Sly panenky a Kolíne Kolíne... Poslední skladbou byla Vejvodova polka Škoda lásky, která se stala hitem minulého století.

Skladba, která v mnoha zemích zdomácněla až tak, že ji měli za místní lidovou píseň, byla použita v mnoha filmech a seriálech. Jaromír Vejvoda ji složil v roce 1927 jako instrumentální skladbu pod názvem Modřanská polka a do dnešní podoby ji upravil v roce 1929, otextoval ji až později Vašek Zeman a nazval Škoda lásky. Během druhé světové války byla píseň přeložena do mnoha dalších jazyků a rychle se stala velmi populární mezi vojáky na všech frontách. Stala se oblíbenou písní spojeneckých armád i československých letců v bitvě

o Británii. Nám všem v závěru koncertu připomněla, že 27. leden je Mezinárodním dnem památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti. 27. ledna 1945 byl Rudou armádou osvobozen nacistický koncentrační a vyhlazovací tábor Auschwitz-Birkenau (Osvětim-Březinka).

Hudební skladatel Ladislav Kubeš senior, autor skladby Starý známý řekl:

„Povím vám, proč mám rád dechovou hudbu a proč jsem jí oddaně sloužil – protože jejím základem je dech. Bez dechu není života, dech je tvořivá síla. Naši dědové a otcové to věděli, a kdo to chce dnes popírat, je sám proti sobě.“

Brass Orchestra na loňské Šporkovské akademii (aktuální fotografie najdete na www.zus-jaromer.cz)

Rubrika – bleskové zajímavosti z orchestru: Rozárka Brzková je dcerou paní učitelky Kristýny Brzkové, rozené Petirové. Jan Petira, který v Brass Orchestra hraje na trubku je otcem Kristýny Brzkové. Filip Petira, který se v orchestru pravidelně objevuje je synem Jana Petiry, bratrem Kristýny Brzkové a strýcem Rozárky Brzkové.

Přišel jsem...Roman Horský

Pamatuješ se, kdy jsi přišel do ZUŠky v Jaroměři? V roce 2000 jako externista. A jako malý jsi navštěvoval lidovou školu umění? Ano. Chodil jsem na housle a od šesté třídy na pozoun. A pamatuješ si, kdo tě k hraní přivedl? Na housle rodiče a pozoun jsem si vybral sám. Na tehdejší LŠU v Šumperku (mé rodné město) zakládali taneční a dechový orchestr. Dělalí nábor na žesťové dechové nástroje. Mě zaujal právě pozoun, protože se na něm musí vyhmátávat jednotlivé tóny pomocí snížce a mě hrozně moc zajímalo, jak se to dělá. Hrál jsem potom housle i pozoun. Housle šly trochu stranou, ale poctivě jsem je dotáhl do sedmého ročníku. V patnácti letech jsem šel na konzervatoř a potom do praxe, do Posádkové hudby Hradec Králové. **Měl jsi krizi, že jsi chtěl s hraním skončit? Vůbec. Mě muzika bavila a baví celý život, mám ji jako koníčka. Splnilo se mi, že koníček je mým zaměstnáním. A na ZUŠ v Jaroměři jsem přišel učit díky paní ředitelce Dedíkové, která byla manželkou kolegy a potřebovala učitele na pozoun. Oslovila mě a já od roku 2000 učil externě jeden den v týdnu. Mým prvním žákem na pozoun byl Petr Slezák,**

později i Zdeněk Borecký, kteří potom pokračovali na konzervatoři v Praze. Oba tady teď učí, což mne velice těší. Od roku 2004 učím interně. **Bavilo tě spíš víc profesionální hraní nebo učení? Profesionální hraní mne velmi bavilo. Bylo různorodé, od služebních her pro vojenské útvary přes hry pro město Hradec Králové až po**

koncerty pro veřejnost. Absolvovali jsme také různé hudební přehlídky, jak vojenské, tak i civilní (Kmočův Kolín apod.) Protože Posádková hudba HK spadala pod letectvo, hodně jsme účinkovali u leteckých útvarů v celé republice. Protože to bylo časově dosti náročné létali jsme buď letadly, nebo helikoptéry, to se mi hodně zamlouvalo. Pro nás nebyl problém zaletět do Budějovic, Brna nebo do Ostravy. Absolvovali jsme také mezinárodní přehlídky vojenských leteckých hudeb v německém Karlsruhe, kde jsme si „stříhli“ showprogram před pěti tisíci diváky. Vzhledem k mé dlouholeté praxi u vojenské hudby jsem chtěl náš orchestr naučit hrát za pochodu, což je pro dnešní dechové hudby standard. Pustil jsem se do toho a ejhle, ono to šlo. V polských Ziebicích nás mile ocenili a nás to velmi potěšilo. **Jak je před Novoročním koncertem, který čeká Brass Orchestra v pátek?** Dobře. Jde o to, že přes rok ty nejlepší hráče nemám, protože jsou v různých souborech. Hodně mě mrzí, že nemůžeme dělat věci, které mám připravené a jsou náročné. Děláme, co zvládneme. Nemůžu dát třeba StarWars, Kankán, Jesus Christ Superstar a další skladby, které se mně líbí. Tři neděle před koncertem, kdy všichni hráči můžou, to je pozdě, to nestihneme nacvičit. Dám dohromady repertoár se stálými hráči a pak, jako když se sejde ze všech koutů národní mužstvo před mistrovským zápasem, se secvičujeme. V neděli jsme měli tady soustředění, bylo výborné, hodně nám pomohlo, myslím, že jsme dobře připravení. **Kolik bude v pátek hráčů na hřišti dechové hudby?** Dvacet pět, se všemi výpomocemi.

Jak motivuješ děti, aby cvičily, hrály, aby hraní nenechaly, když se jim třeba zrovna nechce? Já nevím, jak to dělám. Rodiče malých dětí mi říkají, že to s nimi umím. Já sám to nějak nepozoruju...ale říkají to, že jsou děti motivované, možná vím čím... Tipuji si z flétnistů ty, kteří by mohli jít na dechové nástroje. Mám tady pozouny, barytony, tenory i tubu, nechám je „fouknout“ a ono je to některé zaujme. U kluků je to jednodušší, třeba bratři Kopečtí, starší Vojta už hraje na tenor a mladší se už teď těší, že od září taky začne. Tady funguje návaznost a příklad. U děvčat je to těžší, že by měla holka hrát na pozoun, že to je prý takové divné. Ale učil jsem Veroniku Valerovou, hrála s klukama v pozounovém triu a byla výborná. Motivace u malých dětí je možná také v tom, když účinkují na třídních koncertech, tak první hraje přípravný dechový orchestr. Je to takové uskupení malých začínajících muzikantů, kteří za půl roku zvládnou secvičit jednoduchou skladbičku. Oblíbený je Četník ze Saint Tropez. Zvykají si na souhru s různými nástroji. Mám tam děti, které hrají na různé nástroje od druhého až třetího ročníku. Na začátku je to těžká práce, ale postupně se lepší a lepší... No a když už vidím, že hráč by zvládl těžší repertoár postupuje do velkého orchestru. V podstatě toto je hlavní smysl mé práce, naučit dítě hrát na nástroj, projde malým orchestrem, dostane se do velkého a pak už si zvolí svoji vlastní cestu, podle svého zájmu. **Hraje víc kluků?** Ne děvčat je víc. **Děkuji a v pátek v divadle zlomte vaz!** Čert tě vem! ptala se Jé

...viděli jsme...

...žáci ze ZŠ speciální v koncertním sále, výtvarně a v dramaťáku.

...zvítězili jsme!

Novoroční přání pro MěÚ v Jaroměři, letos od našich výtvarníků

Takovou nabídku obdrželi starší žáci výtvarného oboru už na podzim. Téma bylo dané - všeobecně známé budovy města Jaroměře, a sice kostel sv. Mikuláše, radnice a divadlo. Důležitý byl také správný výběr techniky, protože výsledný obrázek se v tiskárně musí zmenšit do odpovídající velikosti a mnoho drobností je na škodu. Stejně tak u razítka, které by v obrysu budovy mělo být zjednosušené. Žáci vymýšleli a tvořili především doma a po společných konzultacích vylepšovali i předělávali. Porota, která se na konci října sešla u nás ve škole, vybrala z velice nápaditých prací čtyři. Do nejužšího výběru se dostaly Alžběta Chrásková, Darina Srkalová, Gabriela Špačková a výherkyní se stala Anežka Chrásková se svojí zelenou radnicí. Kresbičku můžete vidět níže. Všem děkujeme za pěknou reprezentaci školy a blahopřejeme. (Odměny byly přímo mrazivě ledové, i když hrály, permanentky na jaroměřský zimní stadion. Děkujeme.)

Pode mlejnem, nade mlejnem

Výtvarná soutěž vyhlášená Střediskem volného času Bájov v České Skalici měla několik vítězů. O hlavní cenu se podělilo osm žáků z celého Královéhradeckého a Pardubického kraje. Naše Kristýna Srkalová z výtvarného oboru byla jednou z nich, gratulujeme. Vernisáž proběhla druhý lednový pátek 13. v informačním centru v České Skalici. V zorném úhlu byla voda ve všech podobách - zvířata a rostliny, okolí, barvy a tvary, lidé s vodou spjatí. Kristýna vybrala drobného představitele žijícího kolem řek - ledňáčka. Náhled zatím nemáme k dispozici, ale až výstava ve Skalici proběhne, přivezeme ho do zpátky do Jaroměře a posoudíte, že ocenění je zasloužené.

Radka Ulichová

České loutkářství bylo zapsáno na seznam UNESCO

Společná česko-slovenská nominace „Loutkářství na Slovensku a v Česku“ byla zapsána do Reprezentativního seznamu nematného kulturního dědictví lidstva UNESCO na 11. zasedání Mezivládního výboru pro zachování nematného kulturního dědictví v Addis Abebě (Etiopie) dne 1. prosince 2016. V únoru 2012 nominovali hejtmani Královéhradeckého a Pardubického kraje Východočeské loutkářství k zápisu do Seznamu nematériálních statků tradiční a lidové kultury České republiky a probudili tak vlnu zájmu odborné i laické veřejnosti z České a následně i Slovenské republiky o lidové loutkářství. Podnět k zápisu tohoto fenoménu iniciovalo Sdružení pro podporu tradic východočeského loutkářství. Tento počín poté inicioval zápisy fenoménů národních loutkářství na slovenský (v roce 2013) i český (v roce 2014) seznam nematného kulturního dědictví. Do národních seznamů i seznamu UNESCO jsou zařazovány tradice, které skupiny obyvatel pokládají za své kulturní dědictví a chtějí je předat dalším generacím. Následně se v roce 2014 ministři kultury České a Slovenské republiky dohodli na společné nominaci českého a slovenského loutkářství do Reprezentativního seznamu nematériálního kulturního dědictví lidstva (UNESCO). Za Českou republiku bylo koordinací příprav zápisu pověřeno Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS) za Slovenskou republiku Slovenský ľudový umelecký kolektív (SĽUK). Do Reprezentativního seznamu nematériálního kulturního dědictví lidstva (UNESCO) byly v té době z České republiky zapsány tyto statky: Slováký verbuňk (2005), Masopustní obchůzky a masky na Hlinecku (2010), Sokolnictví (2010 – přidružení ČR k nadnárodní nominaci koordinované Spojenými arabskými emiráty) a Jízdy králů na jihovýchodě České republiky (2011).

České loutkářství představuje nehmotný kulturní statek – v národním jazyce provozované loutkové divadlo ve všech svých historických podobách a rozmanitých projevech. Ve shodě s Úmluvou o zachování nemateriálního kulturního dědictví je možné je považovat za jev lidového interpretačního umění.

Za celou dobu své existence je uznáváno jako významný kulturní a společenský fenomén. Tento původně umělý produkt kočovných loutkářů, kteří k nám přicházeli ze zahraničí, se v českém prostředí masově rozšířil. Této tradici významně napomohl fakt, že se čeští marionetáři, hrající česky, stali součástí národně uvědomovacího procesu a posléze ve formě spolkového divadla bylo loutkářství projevem formování občanské společnosti.

Marionetové divadlo, jakožto interpretační umění, je v českém prostředí neodmyslitelně spojeno také s profesionální i lidovou výtvarnou tvorbou (řezba, omalování, kostýmování loutek, malba dekorací). Pro masové rozšíření loutkového divadla u nás vznikly mimořádné podmínky. Fenoménem se stalo tzv. rodinné loutkové divadlo. Prototypy stolních scén, dekorací, loutek navrhovali uznávaní malíři, od poslední třetiny 19. století byly vydávány repertoárové sešity. Od této doby se loutkové divadlo kontinuálně rozvíjí, předává se generačně, a to ve dvou rovinách. Jednak jako interpretační umění, které jeho tvůrci díky mnoha osobnostem dovedli do svěbytného uměleckého druhu, jednak jako percepce. Praktikování loutkářství má v místech, která

jsou s touto tradicí spojena velký kulturní a společenský význam. Jeho zapsání do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva (UNESCO), je považováno za důležitý počin, který do budoucna umožní uchovávat více než stoletou loutkářskou tradici v České i Slovenské republice a rozvíjet aktivity s ní související, včetně rozvoje cestovního ruchu.

Michal Drtina

Inscenace „Hotel“ loutkářského souboru Mikrle z roku 2012, oceněna na Loutkářské Chrudimi za kolektivní loutkohereckou práci a doporučení na Jiráskův Hronov

Do šatny

Víte, proč králíci chodí vždycky ve dvou?
Protože jeden nikdy neví.

Mladý klokan se ptá tatínka: Jaký je rozdíl mezi námi
a člověkem?

Podstatný! My si můžeme vyskakovat i s prázdnou kapsou!

Majitel psa si stěžuje zvěrolékaři:

Ten můj pes strašně lže!

Jak jste na to přišel?

Jerry, jak dělá kočička?

Haf! Haf!

Tak vidíte, už zase!

Slepice: Nejsem nesnášenlivá, ale to věčné snášení prostě nesnáším!

Josífkou, nevíš, kam zmizel náš kanárek?

To opravdu nevím, mami.

Chtěl jsem mu vysavačem

trošku vyprášit peříčka a nejednou byl pryč.

Lvice pozoruje, jak lvíčata
pronásledují lovce.

Kolikrát jsem vám říkala,
že jídlo není na hraní!

Dvě mouchy zůstaly po škole, jedna zkouší druhou:

Jmenuj mi několik dravých zvířat.

Pavouk, vlaštovka, žába.

Výborně! A teď zvířata mírná a neškodná.

Tygr, lev, leopard...

Muž prodal dogu. Po několik dnech mu volá nový

majitel: Zapomněl jsem se vás zeptat, jestli má ten

pes rád děti? Velmi, ale doporučuji vám radši psí

konzervy, vyjde to levněji.

Masopustní předpovědi (pranostiky)

Je-li rybník na masopustní úterý zmrzlý-čeká nás neúroda po celý rok.

Teče-li v úterý masopustní voda kolejem, bude úrodný rok na len.

Konec masopustu jasný- len krásný.

Na ostatky (poslední tři dny masopustu: neděle, pondělí a úterý) lužky-budou jabka, hrušky.

Bude-li v masopustní úterý povětrí, bude dosti hrachu.

Základní umělecká škola F. A. Šporka, Jaroměř, Na Obci 142, 551 01, Jaroměř, tel. 491 812 356

e-mail : info@zus-jaromer.cz , www.zus-jaromer.cz

6. číslo vychází 6. února 2017 s pranostikou: Masopust na mrazu-někdo přijde k úrazu!

redakční rada: BobuLe (Lenka Jechová), k-Ája (Karolína Novotná), Pěš (Petra Březinová), čaBma (Barbora Maksymovová),

Ančičii (Anna Vitvarová), Bapu (Alžběta Skořepová), (h)RUŠ (Hana Hrušková), M-O-A (Adéla Moravcová),

Pajda (Pavla Tichá), korektury, grafická úprava: Jé (Jarka Holasová)